

"ПРЫТЧА ПРА ЯБЛЫК" -

Н.Кунгурава
выказвае
новы позірк
на прывычныя
для нас паняцці.

2

"АД СЕСІІ
ДА СЕСІІ..."

У.Міно даследуе
старыя і новыя
проблемы студэнтаў.

2

"ВЫБАР".
Урыўкі з кнігі
Я.Гайдара
"Дзяржава і
эвалюцыя".

3

Крыніцы.

3

Гарчычкі.

4

БЕЛАРУСКАЯ
МАЛАДЗЕЖНАЯ
ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Малюнак Віктара ДУБОВІКА.

Кур'ер "ЧЗ"

Пабудуем помнік Скарыне

У мэтах ушанавання памяці Францыска Скарыны — беларускага першадрукара, вучомага, асветніка-гуманіста і пісьменніка эпохі Адраджэння — Кабінет Міністраў прыняў пастанову аб узвядзенні ў Мінску ў 1994—1996 гадах яму помніка па праекце, зацверджанаму журы рэспубліканскага конкурсу.

Функцыя заказчыка па будаўніцтву помніка ўскладзена на Мінскі гарвыканкам.

Роботы, звязаныя з будаўніцтвам помніка, будуць фінансаваныя за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, Мінскага гарвыканкама і Беларускага фонду культуры.

Беларускі фонд культуры адкрые спецыяльны рахунак на збор сродкаў на будаўніцтва помніка Францыска Скарыны.

Прос-служба Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь

3 нагоды гадавіны

Слуцкага паўстання

28 лістапада з нагоды чарговай гадавіны Слуцкага паўстання за незалежнасць Беларусі, у гэты дзень у Слуцку будзе ўстаноўлена памятник крыві.

Гэта месца знамяцітае тым, што тут створаны першы полк стральцоў Беларускай народнай рэспублікі. Як паведамілі ва ўправе БНФ, для ўдзелу ў культурнай праграме з Мінска прыедуць дзеячы культуры, гісторыкі.

Фонд вязняў

Напярэдадні святкавання 80-годдзя Вялікай Перамогі ў музеі мемарыяльнага комплексу "Брэсцкая крэпасць-герой" ствараецца дакументальны фонд "Вязні 1941—45 гадоў".

Супрацоўнікі мемарыяла завураць да ўсіх былых вязняў з просьбай прыслыць свае ўспаміны, дакументы, фатаграфіі для ўвасапнення памяці ахвяр фашызму.

Цэны будуць павышацца,

але плаўна

"Цэны на энерганосныя будыны плаўна павышацца", — лічыць віцэ-прэм'ер Рэспублікі Беларусь Валерый Кошар, які праінфармаваў журналістаў аб становішчы справ у галіне энергаснабжэння.

Паводле прызначэння Валерыя Кошара, агульны доўг Рэспублікі Федэрацыі вырас да 480 мільянаў дзялароў. Ён уключае запавычаныя ў 420 мільянаў па газу і 40 — па нафце. Нягледзячы на тое, што ў апошні месяц рэспубліка выйшла на ўзровень адносна нармальнага забеспячэння значнай часткі былых пачаткоў, умовы Расіі сталі больш жорсткімі, і яны патрабуюць перадачы часткі асярэдкаў прадпрыемстваў. У першую чаргу гэта датычыцца "Белтрансгазу", прадпрыемства нафтапрамысловага комплексу, атамна-вырабавальнага, электронна-прамысловага і іншых галін народнай гаспадаркі. Віцэ-прэм'ер адзначыў, што гэта пытанне плануецца разглядаць праз 12 дзён. Калі будуць знойдзены сумесныя падыходы да інтэграцыі прамысловасці, то пытанне з даўняга па газ будзе адрагулявана. Доўг па нафце плануецца кампенсавать за кошт бартэрных паставак.

Удзяльнікі сустрэчы закранулі і выкарыстанне альтэрнатыўных крыніц энергіі. Тут пытанне заключаецца ў тым, наколькі гэта выгада рэспубліцы. Цяпер вырадацца прапачаўка выкарыстання энергіі сонца, біягазу. Дарэчы, біягаз як паліва праходзіць апрабаванне ў шэрагу гаспадарак Мінскай вобласці, а для Гомельскай вобласці распрацоўваецца спецыяльная праграма па яго выкарыстанню. Аднак, каб развіццё альтэрнатыўнай энергетыкі, неабходны некалькія сродкі, лічыць спецыяліст, а вось да пятай эксплуатацыі некалькіх гідрэлектрастанцый не пашкодыла б аярнуцца.

БЕЛІНФАРМ.

Сялянская партыя раіцца

Палітычная партыя пачынаюць падрыхтоўку да выбараў у новы парламент. Уключылася ў гэтую кампанію і Беларуска-сялянская партыя. Дзімі з гэтай нагоды абдысла чарговае пасаджэнне на Цэнтральнай рады.

У ходзе працяглай дыскусіі выявіліся дзве асноўныя пазіцыі. Адна выказалася за тое, каб БСП уступіла ў перадавыбарны блок з усімі дэмакратычнымі партыямі і рухамі. Другія, наадварот, палічылі, што БСП павінна выступаць на выбарах самастойна і наазада. Рада паставіла канчаткова вырашыць спрэчнае пытанне пасля таго, як Вярхоўны Савет прыме новы Закон аб выбарах.

Я.ІВАНОВІЧ.

Студэнты шукаюць сваё месца

Учора ў будынку філалагічнага факультэта Беларускага ўніверсітэта пачалася ўсебеларуская навукова-практычная студэнцкая канферэнцыя "Роля і месца студэнтаў у нацыянальна-культурным будаўніцтве Беларусі". На канферэнцыю прыбылі прадстаўнікі практычна ўсіх ВНУ рэспублікі.

Зараз студэнты працуюць па секцыях, а ўчора разам з прадстаўніцтвамі Міністэрства адукацыі, вядомымі вучонымі ўдзельнічалі ў дыскусіі.

Вера ШЧЭШНА.

Міліцыянер знішчыў сям'ю

Нядаўна на адной з вуліц Маладзечна здарылася страшная трагедыя: падарыў легкавога аўтамабіля на скрыжаванні наезд на вялікай машыну, якая ехала па вуліцы, і яна загарэла.

Відарыць ужо з месца здарэння. Міліцыянер быў аб'яўлены вышук злучэння, яго прыкметы перадаваліся па Беларускай рады і тэлебачанні. І вось зусім нядаўна злучэнне было арыштавана. Ён аказаўся... міліцыянер ДАІ Маладзечанскага РАУС.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

У пошуках "мужчыны года"

Віцебчыне славяцца прыгожымі дзяўчатамі, што пацярпелі і ў перамогі на розных конкурсах прыгожасці. Але нямала час праймаюцца і свае асабістыя якасці і моцнаю поллю.

Рэкламна-агенцтва Аляксандра Варламава мае намер правесці на пражанне ўсіх жанчын конкурс "Мужчына года". Прэтэндэнты на гэта прэстыжнае званне павінны быць не менш за 182 сантыметры, разбірацца ў эканоміцы і ведаць замежныя мовы.

Кіаскеры-махляры

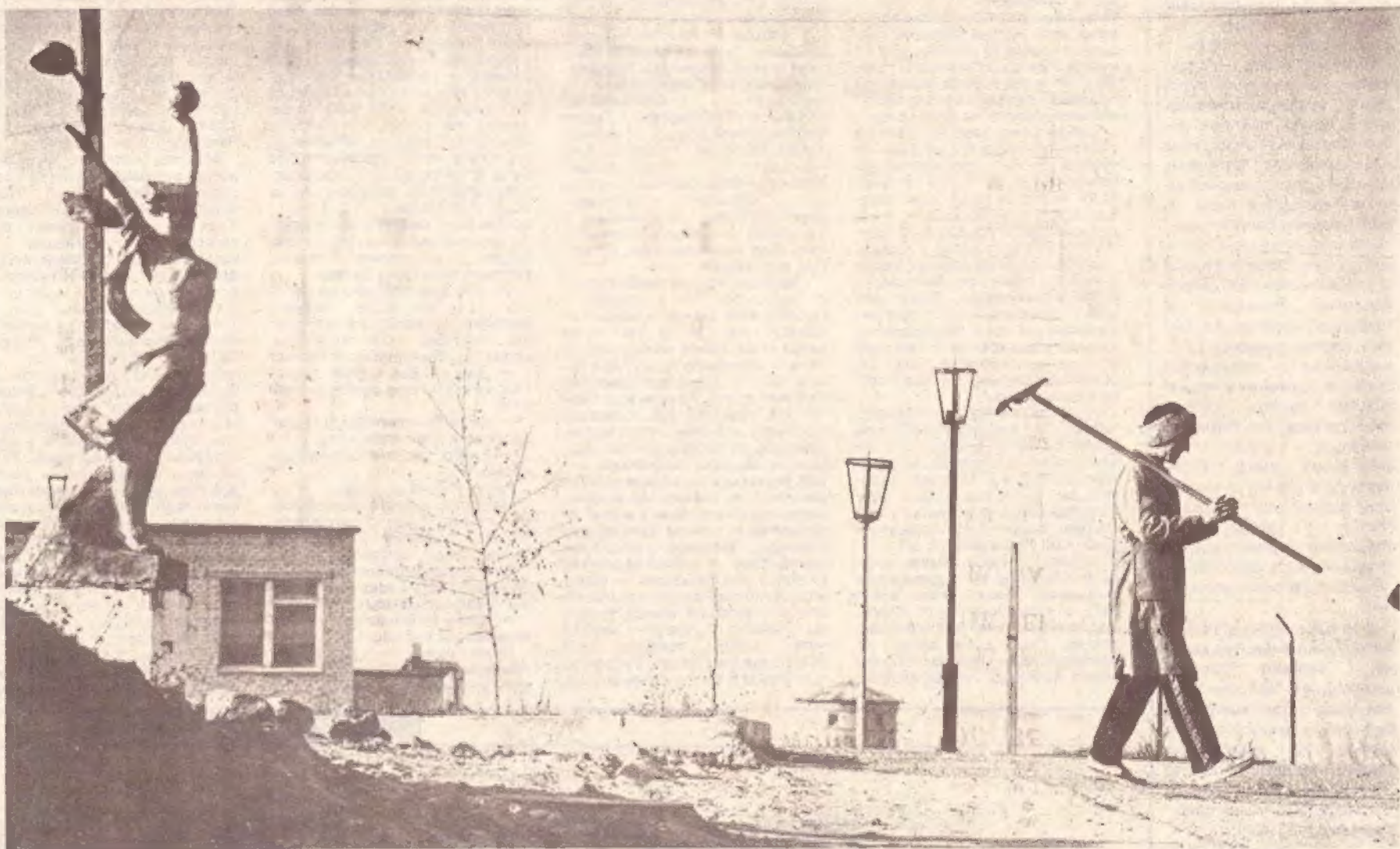
Кіраўніцтва гарадской аўтагаспадаркі ў Брэсце занепакоена ўсё больш частымі выпадкамі продажу фальшывых пражаных дакументаў.

Спрытыны "гумельні" на старым білесе акуртатна заводзяць італіі і на яго месцы ставяць новыя. Такія аферы пачалі рабіць нават некаторыя кіаскеры. Таму прыйшлося ў іх забарэць пачаць і выдаваць для рэалізацыі ўжо праштанаваныя пражанні.

БЕЛІНФАРМ.

Курсы валют на 23 лістапада:

	Далар ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	7640	7870	4908	5092
"Алімп"	7660	7850	5073	5304
"Дукат"	7750	8000	5000	5200

Фота С. МІКАЛАЕВА.

"ПАС" — палітыка-аналітычная служба

Ранняя прыцёмка

Якаў Ясэпін, "ЧЗ"

Завяршаецца апошні месяц восені. Першай восені прэзідэнцтва не Беларусі. Мінулі сто дзён пастаў інаўгурацыі, прайшоў яшчэ месяц, распачаўся новы. Сёння можна сказаць, бадай, адно: лёгкага жыцця ў аглядаў будучыні ні ў прэзідэнта, ні ў народа, які падтрымлівае Аляксандра Рыгорава на выбарах, не прадбачыцца. Пра гэта сведчыць шэраг аб'ектыўных і суб'ектыўных фактараў.

Дзясяні новай улады, накіраваныя на стабілізацыю эканомікі, пакуль не пачынаюць даваць пастаянных вынікаў. Па сутнасці, калі не браць у разлік дастаткова касметычную карэкцыю агульнага курсу і слоўную аб'яву з кітаўцы заўважыць аб намере, працягваюцца практыка, зняважыць па часу нядаўняга мінулага. Увогуле, тут няма нічога нечаканага. Экспрэсія перадавыбарчых барабанаў не давала падставы для спадзяванняў на перамогу без эфектыўнага прымянення ў ходзе парламентарнага дэбатаў стандартнага набору аб'яваў.

У такім майстарстве будучы прэзідэнт з'ява пераўзыходзіць сваіх апанентаў. Да таго ж чалавек з народа быў у адзіночку ніж іншым прэзідэнтамі на ролю нацыянальнага рэвалюцыяна. Наводзім з іх не мог так шчыра гаварыць і аб'яваць тое, што гаварыў і аб'яваў дэпутат, сімвалічна ўвабляўшы ў сваім вобразе народнага абаронцу-змагар за карупцыяны вышэйшага і сярэдняга чыноўніцтва. Людзі павярнулі "сваёму", таму што больш не было каму верыць. Сённяшнія сцвярджэнні апаніцыі аб памылковым выбары, думачы, змяняюць цалкам належаць ангажыраваным істэвам прыярытэтам. Працэс змаганняў за ўладу працягваецца разам з працэсам стварэння і фіксацыі ў грамадскай свядомасці палітычных іміджаў. Таму было б дзіўным менавіта маўчаць палітыку-антаністаў. Уласна кажучы, разлічваюць на нейкае іншае разлічваюць падзей у рэспубліцы пасля падзення кабінетаўскага ўрада і не прыходзілася. Мабыць, галоўны здытак народа пры новай уладзе заключаецца ва ўхваленні старога. Прыход у

ліпені любога з прапагандаўшых сябе на прэзідэнцкі трон імяні кардынальна чым не змяніў бы ў першую чаргу эканамічную сітуацыю. Верагодна, толькі адзін Вячаслаў Францавіч, калі б атрымаў перамогу перамогу, пацярпеў бы ў большай ступені, чым астатнія. Людзі ўручылі "плацэнную картку" Лукашэнка. Пытанне ў ае каштоўнасці і сапраўднай вернасці. Эканоміка пераўзыходзіць асабіста "рэчку" ў сабе, ніхто дакладна не ведае, якія магчымасці сродкі патрабуюцца для яе рэанімацыі. Хутчэй за ўсё, народнага мроі аб зможных жыццях, аб'яваўшы яе вабна ўпрыгожвала перадавыбарчых праграмы ўся прэзідэнцкая раць, не грунтаваліся на рэальнай глаб. Гісторыям, дэбятналі матэрыялы з адмысловымі знакам. Фігура Лукашэнка падавалася адзінай альтэрнатывай. Выбару не было. Панаваў неамаклятурна-элітарная групоўкі (у розных варыянтах) ніяк не адпавядала пераўзыходзіць аднолькава пацярпелых, адчуваліх на сабе ўраўнаважанага адпавядаюча перадавы пры Кэбін, Шушкельні І К. Паросту абраў не іх. Драма новай улады, якая можа пераўзыходзіць у трагедыю, у нематэрыяльнасці блізкага адпавядаюча палітычнага стану грамадства, падняцця палітычнай узаўважы. Аб выкананні перадавыбарчых аб'яваў размова не ідзе. Здаецца, не выклікала і не выклікае вялікага раздзяжнення і прызначэння на пасадзі ў кабінете М.Чыгра старых чыноўнікаў. Яны займаюць высокія креслы таму, што няма іншых кандыдатур. Іх маглі прывесці з сабой, напрыклад, Шушкельні І Пазынька. Але з тым жа вынікам.

Сёння палітыка, як мастацтва магчымых, становіцца сродкам уздзеяння на рэаліі, інструментам рэгулявання сумбурнай лавы, прынамсі, пры яе адэкватнасці абставінам. Апошні падзеі прыносяць сведчанні калі не адваротнага, дык не зусім адпаведнага стандартным канонам развіцця каліжэй наўсё. Вядома, што ўладная піраміда бывае больш трывалым і даўгавечным за егіпецкія. Вырасшышы пакінуць беларускую перадавыбарчую саважыцу структуру без падмурка, прэзідэнт закрываў інтарэсы многіх і многіх. Пралог супрацьстаяння галін улады быў прызначаны парламенцкай ухвалай прапагандаў Лукашэнка. Потым адбыўся працяг. Сёння прэзідэнцкая вертыкаль ахустана раннімі прыцёмкамі. Далейшы лёс яе пакуль узаўважы вост, хутчэй за ўсё, вырашыцца ў снежні. І ў яго чорным мармуру прыцёмкі равня. Фразема "цэпра егіпецкая" гучыць сёння таксама сімвалічна. Хаця пра яе гаварыць зноў жа рана. Між тым, заславіўшы праграмную праблематыку антыкрызіснага фаліанта і закантаворчых навацый, неабходна для яе пэўнай рэалізацыі, на пер-

шыя старонкі газет (аб павышанай увазе да пытання ўладнай трыяды казаць не прыходзіцца), выйшла "вертыкальна-саважыца" тэма. Невялікія апавед, маючы трохбаковае аўтарства і абавязаны ў Канстытуцыйным судзе, фактычна стаў тыднёвым бестэсерам. Храмавогі і фактычна канва пункцірам.

Разгляд "справы Піскарова" распачаўся 18 лістапада, у пятніцу. Дакладвала В.Падгрусша. Даклад яе быў прафесійным і матываваў дзеянні КС (у прыватнасці, прыпыненне ім асобных норм выдмога закона з ледзя высокай парламенцкай тушу). Тлумачэнні В.Піскарова і В.Полубова можна лічыць дэвоі ўдзялі "абаронай" пазіцыі 82-х. Даследаванне пісьмовых доказаў і заключэнні экспертаў аб неадпаведнасці Закона ад 6 кастрычніка заканадаўству і міжнародна-прававым актам не паставілі кропку, не разглядае. Быць або не быць Саветам? Стаўшае сакрамэнтальным пытанне заставалася невырашаным нядоўга. Дастаткова ўмоўна дзілема — народнае самакіраванне ці дыктат чыноўніка — мела форму пытаннік яшчэ адны выхадныя. Аднак, безумоўна, у "падмурку"

ўладнай піраміды страсці кіпелі долей. 21 лістапада — дзень адметны. Першае "не" прэзідэнту прагучала, так бы мовіць, з дзяржаўных устнаў. Хаця ў ходзе пасаджэння Міністра юстыцыі В.Сукала, віцэ-прэм'ер В.Ганчар, старшыня Гаспадарчага суда У.Бойка прыводзілі аргументацыю супраць экспертных ацэнак, літара закона, яго "чорная фарба" была, што называецца, непаліскай. Слабае ўздзеянне на высокі суд, па ўсёй верагоднасці, мелі і доказы правамернасці прэзідэнцкіх прапагандаў, якія прыводзіў Л.Сініцын. А 16-й гадзіне ў панядзелак В.Ціхіня аб'яваў заключэнне. Канстытуцыйны суд прызнаў: нормы Закона ад 6 кастрычніка, якія прадугледжваюць скасаванне Саветаў пражаных узаўважы, не адпавядаюць Канстытуцыі. Яны страчваюць сілу. У той жа час парадок фарміравання выканавых камітэтаў абласнога і бэззавага ўзроўню захоўваецца. Такі вердыкт пакідае неадзязначнае ўражанне, як пакідае і магчымасць падваення ўлады. Саветы на месцах аднаўляюцца, прэзідэнцкая вертыкаль трансфармуецца... (Працяг будзе).

Кошт на паўгоддзе — 6000 рублёў

Ф. СІ-І

Міністэрства сувязі і інфарматыкі
Рэспублікі Беларусь

АБАМЕНТ на газету 63129

(Індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Колькасць камплектаў

на 199 год па месяцах

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Куды (паштовы індэкс)

Каму (адрас)

Каму (прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ
КАРТКА

ПВ месца літар на газету 63129

(Індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Колькасць камплектаў

на 199 год па месяцах

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Куды (паштовы індэкс)

Каму (адрас)

Каму (прозвішча, ініцыялы)

"Еўраныяс"

Дзяжурныя па выпуску
перакладчык
Ларыса ДУДАРУК,
Людміла КАХАВЕЦ,
рэдактар
Наталія ВАЛАКІДА.

"Суперчэннэл"

АМНІСТЫЯ ПАЛІТЗНАВОЛЕННЫМ

Куба вырашыла вызваліць палітычных
зняволеных.
У выніку трохдзённых перагавораў з
прадстаўніцтвамі камісіі ААН па правах ча-
лавека Кастра падпісаў спіс
палітзняволеных, якія будуць вызвалены.

ПРЭМ'ЕРУ ПАГРАЖАЕ АДСТАЎКА

Прэм'ер-міністр Італіі адмовіўся падаць
у адстаўку.

"Уо раднэт"

Як вядома, Сільвіо Берлусконі
аб'яўлены ў карупцыі. Паводле слоў са-
мога прэм'ера, пра ўсе аб'яваўчэнні ў
свой адрас ён упершыню даведаўся з прэ-
сы. Берлусконі заявіў, што пойдзе ў ад-
стаўку толькі ў тым выпадку, калі так вы-
рашыць парламент.

ПЕРАМАГЛІ КАМУНІСТЫ

У Непале прайшлі выбары ў парламент
камуністычнай партыі.

Як і чакалася, перамогу на іх атрымала
камуністычная партыя.

"НАСЛЕДНІК" МІТЭРАНА

Партыя сацыялістаў Францыі вылучыла
кандыдата на пост прэзідэнта Францыі
Жака Дэлора.

"TV-5"

УРАДАВЫЯ АЎТА - НА АЎКЦЫЁН

У кітайскай правінцы Хэйнань на
аукцыён былі выставлены калі 20
іншавараў, якія да надыходу часу зна-
ходзіліся ў персанальным распараджэнні
мясцовых кіраўнікоў.

Гэта акцыя праведзена дзяля выканан-
ня новага загаду ўрада, у якім народным
выбарнікам раіць весці сцільны спосаб
жыцця.

СТРАСЦІ ВАКОЛ ДІТА

З-за низького попиту на кредити у національний валюті і ослаблена зрослий цінавки до "цвѣрдых" валют уряд Литви змушуваний збирати зайви. У пачатку листопада діяржауныя улады Литви паведамілі, што негатыўныя з'явы ў банках і неспокій укладчыкаў незабрунтаваныя.

АД ЗАХАДУ ДА УСХОДУ

Найідемпентніше продемонстрував з 20 сумесних і закордонних фірм з Німеччини, Польщі, Чехії, країн Балтії, з таксами капа 170 підприємств країн СНД. Трива адміністрація, що більш, чим півтора підприємств виграє участь у кримінальному підприємстві. Важні з'ясування і те, що більше його діяльності — таваровиробництво. У експозиції представлені автомобілі і керманія вироб, замк з плавильної скатності і будівничі матеріали, спортивне абсталявання, і електратехніка, одяг, абутак, парфюм. У рамках вистави пройде таксама семінар, на якому підприємстві абиякую проблеми митного регулювання з'ясували.

Наталья ВАЛАКИДА.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ

АД СЕСИИ ДА СЕСИИ...

дадзена ўказанне не абавраваць, пакуль пяць дзён запар не прыцісне ладны мароз. Чуткамі зямля поўніцца. Адным словам, ж прыйшло ў голаў — і чуткі, нібыта тэхнікум збіраюцца закрываць. Уяў што рабілі б сёння гэтыя

часіля присутніча, спаваля адрывау для сабе нэшта новае. Павеце, то зноўку рэптам захчэся заняцца англіскай мовай, якую помніш і любішо яшчэ са школы, а то, скажам, на матэматыку, прадмету, якім я ніколі не захпаўся, рэптам адрыву для сабе шуд. Трышчэ гэтых во непасядлівых забіяк-падлеткаў схіляліся над сшыткамі — рэшаюць. Хо болей ведае, хто меней, але ж — рупаюца. Божа! Некаму

— Няўжо! — настаўніца ледзе
ве хавае ў вуснах усмешку.
— Аняго, учора апошнюю вы
неслі...
Група рэагавала ад душы.
Назутра дахадзга знайшоў
такі прозу. Затое ў другога —
іншыя праблемы. Расказвае
"Хаты сталі... на белароце".
А на ўроку англійскай у аднаго
небаракі раптам аказаліся green
hair (зальныя валасы).
— Усё-но не бласціны? — перапытаўся я.

даускай тавиelta — ці то з мяса, ці то з гумы — і з чым яе ядуць. У тэхнікуме можна знайсці, а самае галоўнае, танна павябдаць. Усяго за якіх тысячу сто — тысяччу дзевяце рублёў. Ды кош бяда, нават такія цаны не па кішэнні навучанца. І — пустэе стالовае. З чатырохсот навучанцаў сямна тупабядаюць не больш чым пяць дзесят. Маркуйце самі, сямнашняя стыпендыя восем з паловай тысяч, плюс столькі ж дзяржаўныя "суабытны" мінім. што-

только привагданна, але і ризикуючи кожно. А ризик... і ось ж, хіба не нельга розпознає не даром? беднага галоднага студэнта? Хіба нельга не хвалілку скінуць газ? Павежанія спадарожныя машыны, будзьце людзьмі!

Аўтобус прывязе дадом: толькі і сыйнага гадзіне. Наперадзе позні вечар і ноч. Траба падрыхтаваць урокі, бо, атрымаўшы нават даве "двойкі" па выніках месяца, страціш сваю "стыпуку" траба хваіць класны кіраваньне.

A black and white photograph showing three people—two men and a child—standing in front of a large, rustic stone monument. The monument is dedicated to Octaviano Paz, with a large bust of him on the right and a stone tablet with text on the left. The man on the left is leaning on a bicycle, while the child stands in the center, looking up at the bust. The man on the right is also looking at the monument. The background shows a grassy field and some trees.

пакуіўшы ад голаду, паўстані супраць мяншай паўстанні прыняло ўдзел больш як тысяча сялян Асташына і яшчэ васьмі навакольных вёсак. У паўстанцаў паўстанцы былі справядлівыя. Аднак на перамовах з імі польскія ўлады не пайшлі, а прыбывшыя войскі жорстка падавілі паўстанне, пакуіўшы сіротамі дзесяткі малавелькіх дзяцей. Пяць чалавек былі прыгавораны тады да пакашчэвага зняволення, 44 – асуджаныя агульнымі тэрмінам на 241 год турмы, а чатыры чалавекі былі павешаны ў Навагрудку. Усе яны былі беларусы.

Такіх горкай праўда. І яе трэба ведаць, як ведаюць.

Фото Эдуарда КАБЯКА.

БЕЛІНФАРМ.

СКРЫЖАВАННЕ

ПРЫТЧА ПРА ЯБЛЫК,

або Запрашэнне па-новаму паглядзець на некаторыя прывычныя паняцці

Успамінаю добра вядомую за-
чу пра яблык. У доме ён толькі
зін. Каму яго аддаць: бабулі.

Голодні гади В'ялікай Айчын-
най вайны. Усё для фронту, усё
для перемоги! Ні у каго не было
сумніненья, што лепшы кавалек
нашага агульнага хлеба необхід-
на віддаць бійцям, моцним і здо-
ровим. Таму што менавіта на
фронце вырашався ляс тых, хто
тыле. Недаждаль, працавалі, ка-
палі, думалі, аніж бліжэй, аніж

патлыты 9 нашай краіне арыентаваны на прыкрытаты старых. Гэ азначне барыцьбу з багатымі ўскхаленне ўсеагульнай галеч. Калі арыентавацца на моладз то гэта ўжо вядзе да барыцьбы беднасці і імкненню да багач большасці. Ігнараванне малазайнай патлыты, адсутнасць грамадскай і дзяржаўнай палітыкі

пенсіонери, хоч так само вимушені часом працювати, а ті, хто знеходзіли з так званим актирним узором, і асфальт мого ладу. Набрав ці нашої республіки двадцять п'ять сім'я з економічного кризи при цілорічних захваленні громадських приростів, при захваленні такої республіки громадської та

чашо нават менш — 1/10, ціле жа амаль 1/3. Молодзі, неаддот, стала значна менш. Прычы нясельніцтва ў працаздольны узросце скарацілася за апошні гады больш як на 10 працэнтаў. Развіццё навукі, інтэнсіўн інфармацыйны паток і, галоўнае, значныя тэмпы тэхнічнага прагрэсу аднавілі падзяку на зямлі.

Ніна КУНГУРАВА,
доктар сацыялагічных

вострая дискусія ўзнікла не паміж прадстаўнікамі дзвюх краін, а паміж пасланцамі розных палітычных плыняў Беларусі. І не выпадкова ў многіх узнікла пытанне: можа, у такім выпадку, трэба часцей збірацца на роднай зямлі?

Нина КУНГУРАВА,
тар сәхиялагичных
назук, профессор.

БЕЛІНФАРМ.

ЭКОНОМИКА

Цэны "азвярэлі" толькі ў СНД

Під час великої економічної депресії у США, яка припала на 30-я роки попереднього століття.

што держава устанавлювала
максимальна магчымую цану на
тавар першай неабходнасці,
ніхто яе пераацэнь не асмеле-
ўся бо існавала небяспека

У нас же дзёйнічалі па прыкладу

чищають тільки ростом апетиту підприємців. Паводок же даних спеціалістів, більш чим у палове випадку, приватних крамів продають товар купцям.

сказана ў артыкуле "Голад": "Голад (як грамадскае бедства) не стае тады, калі высокія цэны на хлеб робяць яго цяжкадаступным ці недаступным для многіх."

БЛОНЕ САФРОНЕНКА

ПРАВЕЦЕ ПРАВИЛНАСЦЬ АФАРМЛЕННЯ АБАНЕМЕНТА

На абанеменце павінен быць пастаўлены адптак касавай машыны.

Пры афармленні падпіскі (пераадрасоўкі) без касавай машыны на абанеменце прастаўляецца адбітак халандарнага штэмпеля аддзялення сувязі. У гэтым выпадку абанемент выдаецца падпісчыку з квітанцыяй аб атлаце кошту падпіскі (пераадрасоўкі).

Для афрмлення підписі на газету або часопис, а таксама для пераадрасавання выдання бланк абанемента з заставачай карткай запіўаюсяца падпісчыкам чаріла́м, разборлі́ва, без скарачэньняў, адпаведна ўмовам, выкладзеным у каталогах.

Запаунення місячних клетак при пераадрасаванні видання, а таксама клеткі "ПВ-МЕСЦА" робіцца работнікамі прадпрыемстваў сувязі.

ДАІДЖЭСТ

У даследаванні ААН па пытаннях народна-дасельніцтва сьвярдэжва, што асноўны спосаб скарачэння колькасці жыхароў Зямлі — лавіцы ўзровень адукацыі жанчын. Забеспячэнне раўнавагі паміж пэрабаванымі людзямі і ўзроўнем іх жыцця можа стаць самай сур'ёзнай праблемай XXI стагоддзя. Прэтым асаблівае значэнне будзе мець змяненне паліты на ролю жанчыны ў грамадстве, адмаўленне ад замацавання за ёй ролі маці і жонкі, прызнання яе праваў як асобы, у тым ліку права вырашаць, калі і колькі мець дзяцей.

(Жыча Варшавы).

Праўленне літоўскага радыё і тэлебачання прыняло рашэнне аб прадаўжэнні дамоў аб арэнды канала "Астанкіна" да 2000 года.

(Летуас рытас).

Тры буйныя беларускія прадпрыемствы паспелі асвоіць вытворчасць аўтобусаў, якіх сёння ў роспусцілі востра не хапае. На МАЗе, які працуе сумесна з нямецкім "Непланам", маркуеца выпусціць у год каля 500 сучасных аўтобусаў. Акцыянернае таварыства "Амкадор" сумесна з венгерскім вытворцам "Ікарус" штогод будзе даваць 300 новых "Ікарусаў". Лідскі завод "Неман" пачне выпускаць аўтобусы "ЛІАЗ-5256". На думку вучоных і спецыялістаў, паставіць новую вытворчасць "на ногі", Беларусь

змсха самастойна абнаўляць свой аўтапарк.

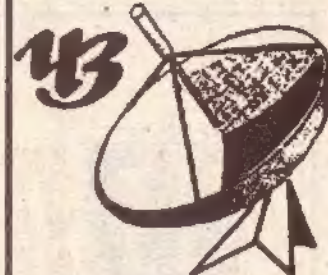
(Рэха Літвы).

Сярод кастрычніцкіх злачынстваў, звязаных з наркотыкамі, прэс-служба літоўскай паліцыі выдзяляе наступныя. У сярэдзіне месяца работнікі мытні правярылі грузавік, які вёз таматную пасту з Ірана ў Літву.

За сядзеннем вадзіцеля былі знойдзены 82 грамы чыстага опіюму. На пагранічным пасту Кена ў грамадзяніна Кіпріаі канфіскавана сем мініграмаў

(Летуас рытас).

Падрыхтаваў Уладзімір СТАРАСЦЕНКА.

ПІРАМІДА — НА РЭСТАЎРАЦЫІ

У Егіпце ідзе рэстаўрацыя піраміды — буйнейшага ў свеце помніка архітэктуры, пабудаванага 5 тысяч гадоў таму.

Абследаваўшы вяршыню піраміды, італьянскія археолагі выявілі змяшчэнні, выкапаныя, на іх думку, землетрасэннямі.

МУСУЛЬМАНІ СТАЛІ ХРЫСЦІЯНАМІ

У адной з самых старажытных цэркваў Сафіі адбылося масавае хрысціянне. Хрысціянства веру прынялі больш як 200 балгарскіх сем'яў. Многія з прынятых хрысціян былі да гэтага мусульманамі.

"МІС СУСВЕТ" З ІНДЫ

АРАІ з Індыі атрымала тытул "Міс Сусвет" на конкурсе прыгожасці, які праходзіў у Паўднёвай Афрыцы.

21-гадовая студэнтка ўніверсітэта архітэктуры атрымала 36 канкурэнтна. Другое месца заняла 20-гадовая "Міс Паўднёвай Афрыка", а трэцяя стала 18-гадовая "Міс Венесуэла".

СВАБОДУ ДЖОРДЖУ МАЙКЛУ!

Англіяўскі поп-зорка Джордж Майкл, які не працягваў дагэту часу прэсваў па кантракту з кампаніяй "Соні", зноў прымусіць не пайсці на ўступкі.

Пасля таго, як кампанія адмовілася ануляваць кантракт, які Джордж Майкл называў "прафесійнальным рабствам", спявак пакляўся не запісваць больш нічога ў іх студыі. Зараз ён будзе працаваць у іншай студыі, а "Соні" атрымае магчымасць распаўсюджаць альбомы.

ПЛЁТКІ ЦІ ПРАЎДА?

Амерыканская прэса напісала пра тое, што Элтан Джон мае нейкія адносіны з мучыманамі па імені Дзін Стыб.

Сам жа Элтан Джон сцвярджае, што бачыў Стыба двойчы ў жыцці і няма ніякіх падстаў для падобных плётак.

СПРАВА ЛЕНАНА ЖЫВЕ І ПЕРАМАГАЕ

Сініц Лена, першая жонка трагічна загінуўшага Джона Лена, пачала музычную кар'еру, запісваючы першую песню.

Прадзюсерам Сініц стаў Крэйс Норман.

У ДЖЭКСАНА НЯЎДАЛЫ ШЛЮБ?

Афіцыйны прадстаўнік Майкла Джэксана абвясціў весті, якія пранілі ў прэсу, аб разрыве з Лівай Мары Прэслі, дачкой караля рок-н-рола Элвіса Прэслі.

Рэпарцёры ж сцвярджаюць, што Ліза Мары пакінула дом мужа ў Нью-Джэрсі і перасялілася ў Індыю.

1. В. В. БАРА

Сваю новую кнігу "Дзяржава і эвалюцыя", якая існуе пакуль толькі ў рукапісе, яе аўтар Ягор Гайдар прысвяціў памяці нядаўняга памёршага публіцыста Васіля Сялюкіна. У гэтым не толькі заслужаная адзнака ўкладу В.Сялюкіна ў эканамічную адукацыю суграмадзян, але і выказанне аднадушнасці з ім. Кніга не проста растлумачвае заканамернасці рынчэнай эканомікі. У ёй прасочваюцца шматлікія развіццё дзяржавы і эвалюцыі: захаднеўрапейскай і еўраазіяцкай, расійскай. На думку аўтара, эканамічны лад, сфарміраваны захаднеўрапейскай цывілізацыяй, характарызуецца прымацямі асобы перад дзяржавай, надзейнай абаронай прыватнай уласнасці як галоўнага рухавіка развіцця. Гістарычна складзеная расійская цывілізацыя апыралася на прымацце дзяржаўнай або абшчынай уласнасці. Менавіта з гэтымі традыцыямі звязаны і асноўныя праблемы рынчэных рэформ нашых дзён. Некаторыя ўяўленне пра змест кнігі даюць назвы яе раздзелаў: 1. Дзве цывілізацыі; 2. Асобы і дзяржава; 3. Тры крыніцы і тры састаўныя часткі бальшавізму; 4. Прыватная уласнасць і наменклатура; 5. Перапаўнамоўнае накіраванне; 6. Выбар. Вытрымкі з кнігі, якія прапаноўваюць уявае чытача, адносяцца галоўным чынам да не заключеных старонак, прысвечаных разгляду праблем сучаснасці.

Існуюць у прынцыпе дзве розныя крыніцы фінансавання эканомікі: дзяржаўная і прыватная. Дзяржаўная, якая ў сучасных умовах будзе выкарыстана і той, і другой. Пытанне ў прапарцыях.

Прымацце дзяржаўнага фінансавання ў сучаснай Расіі з'яўляецца тупіковым па трох прычынах: такое фінансаванне ў агульнай перспектыве не паспее для краіны, яно эканамічна неэфектыўна; яно эканамічна перагружае сацыяльна-эканамічную структуру.

Крыніца дзяржаўнага фінансавання ў прынцыпе адна — падаткі (уключаччы, разумею, і "сенсорны" — даходы дзяржавы ад грашовых эмсіі). Мільярдны ў ліку наміністы факты, сёння прызначаны ў Расіі ўсім, ад камуністаў да лібералаў, — тое, што даўдзі павялічыць узровень падатковага цяжару больш німа куды. Любыя спробы рухацца ў гэтым напрамку прывядуць толькі да росту ўхілення ад плацяў падаткаў, адходу гаспадарчай дзейнасці ў цені, скарачэння рэальных фінансавых паступленняў дзяржавы. Урок нашых суседзяў — Украіны, Беларусі, якія спрабуюць ісці ў гэтым напрамку, вельмі блізка і наглядны. Цяжар фінансавання пакінуты ў спадчыну ад сацыялізму існуючых праблем — ад утрымання сацыяльнай сферы спячальных прадпрыемстваў да ліквідацыі выніку карыбальнай катастрофы — вельмі вялікі. Перспектывы фінансавы аналіз з усяй упэўненасцю паказвае: дзяржаўнае фінансаванне вытворчасці дзяржавай за кошт падатковых паступленняў марнава.

Па агульнаму праву дзяржава не лепшым чынам распараджаецца грашмы. Сродкімі распараджэння бюракратыя, менш за ўсё акапаючы эканамічным вынікам для краіны, куды больш яна думае пра свае "камісійныя". Такое фінансаванне аднаўляе і кансервуе пэрабаваную структуру "ладзідзяржаўнай" эканомікі. Бюракратычныя крытэрыі, якія цыркулююць на бюракратычным рынку, для падтрымання бюракратыі... Фінансавы ўзровень поўнацэнна будучы належыць неэфектыўным гігантам, ваенна-прымысловым "афіндымам". Такія крытэрыі падобныя не на дождж, які льецца на засохлыя расліны, а на буру ў пустыні. Магчымасці эканамічнага росту ў Расіі цяпер няма і сёння залежаць ад маштабав прыватных інвестыцый.

Для таго, каб ужо створаная і зноў створаная багачы працавала ў Расіі, сталі ферментам росту ва эканоміцы, неабходна дзе галоўныя ўмовы стабільнасці: гарантыі надзейнасці прыватнай уласнасці і ўстойлівага валютна.

Дакладныя заканадаўчыя гарантыі прыватнай уласнасці, практычная дзейнасць дзяржавы, накіраваная на забеспячэнне эфектыўнасці гэтых гарантыяў, падтрымка магчымых добра арганізаваных прыватных структур, гатовых да надзейна абароны ад пазроўна канфіскацыі, — сёння не пытанне ідэалагічнай рэфлексіі, а жорсткае патрабаванне жыцця, неабходнае пераадолення эканамічнага росту ў Расіі.

Вынікі адсутнасці эфектыўных гарантыяў уласнасці асабліва добра назіраю ў дэпрэсіўных расійскіх рэгіёнах так званай "чырволага пояса", дзе цяжкія структурныя праблемы цягнуць уніз узровень жыцця, ствараюць спрыяльны фон стаянення бюракратычнага рынку, адлужваюць прыватных інвестараў. У выніку складаецца загнаннае кола: дэпрэсіўнасць — адсутнасць гарантыяў уласнасці — адсутнасць прыватных капіталаўкладанняў — дэпрэсіўнасць. Сутнасць пытання ў тым, ці зможам мы выраваць з такога загнаннага кола Расію.

Другая ўмова: спыненне ліхаманкі інфляцыі, стабільная валюта. Толькі яе наяўнасць робіць асэнсаванымі доўгатаэрміновыя інвестыцыі, у тым ліку ў вытворчую сферу. Не складана заўважыць сувязь паміж гэтымі дзвюма праблемамі. Сувязь на ўзроўні палітычнай і сацыяльнай стратэгіі.

Калі ў эканоміцы робіцца стаўка на дзяржаву, то гэта значыць: дзяржаўныя інвестыцыі. Крыніцай для іх служыць інфляцыя (згубная для прыватнага бізнесу і дзяржаўнай эканомікі, але не для бюракратыі) і прававая нестабільнасць "канкурыйнага" сектара — прыватнага. Эканамічная "апырчына" будзе жорстка цясніць "земшчыну". Эканаміка працягвае круціцца ў зачыраваным бюракратычным кола. Грошы сваімі

Ягор ГАЙДАР

КРЫНІЦЫ

Станіслаў ВАЛОДЗЬКА

ЯН РАЙНІС І БЕЛАРУСЫ

Калісьці зеляная была трава, блакітней неба і лагодней сонца. Тут беларусам памагаў трымаць

Ці, можа, што з дзяцінства тут пры ўсім — і песня беларуская запала, ці, мабыць, што аб тым яго прасіў, наведваючыся ў Латвію, Купала?

Каб тут сабой самімі быць маглі, каб тут сваёй не выкаліся мовы, каб школы ў беларускіх былі — у Сейме Райніс сцяг трымаў прамовы...

Таму так вестка моцна аякала, і беларусы плачу не хавалі, калі свайго заступніка хавалі: а хто ж цяпер нас будзе аякаць?!

Ды зноў трава нам стала зелянай, блакітней неба і лагодней сонца, бо Райніс там, у зорнай стэрэне, за нас замовіў перад Богам слоўца...

* * *

Даўгі мы ім яшчэ не аддалі...

Апошні час іх, Божа, аддалі! Пакуль жылі на свеце ветэраны — парох зорна ззяюць іх медалі.

З аднаго боку — свет вяснона ўбраны, дыканне разнаголеных паўу... І зраненныя сэрцы ветэрану — з другога боку гэтых медалёў.

* * *

На ўскрайку Еўропы і ў цэнтры Еўропы Іваны, Прапоны, калалі акопы.

Падчас на Каляды, парой на Купале пад небам палядам акопы калалі.

Знаходзіў, бывала, капаючы, тхосці мінуйнай навалы салдацкіх кошч...

...У цэнтры Еўропы і на ўскрайку Еўропы калалі акопы вайны далёкапы!

І гнулася зноў жа дадолю пытанне: акоп гэты, можа, маглай мне стане?

Лячыліся жартам ад скрухі-знямогі: а раптам ёсць, скары тут у фонд перамогі!

— Калайма, пяхота, — акопы будуць! Яшчэ калі хаты капаць будзем бульбу!

Любоў ДЗІКАВІЦКАЯ

ВЕРБНІЦА

Крыж прапалах нафтаінам хустка, развее вецер, — што тав журбы? І са свайго падворка бабка Юста выходзіла з галінкамі вярбы.

Вясёлыя вясковыя абрады... Цяпер — глухое рэха даўніны. А мы, малыя, памятаю, рады, каб нас вярбою той — ныйкі спіны.

Нявесціца ясна — святлее ў хаце. Духмяныя свеклы Бохан на стала. А бабка хлэцка вербай: "Слухай маці!"

А бабка: "Слухай башку!" — дадае. "Вось і зіма, — уздыкала, — перажыла. Не выдалася б лета зноў сухім, каб даў Бог — толькі зарадзіла жыта ды пустацтвам не пайшлі туркі.

Вясновы дожджычак, поі зямельку. А добрым справам — добрую пару... Галінкі ўкнута ў чыстую бутэльку, паставіла на беленькі абрус.

(Працяг будзе).

ПАНІШЧАНЯ ПРЫГАЖОСЦЬ

Усе дрэвы па-свойму прыгожыя, але я думаю, што вясенню прыгажэйшай з'яўляецца рабіна. Грошкі чырвоных ягад, пажоўклые лісця і велічэсць вабяць да гэтага дрэва. Але, акрамя эстэтычнай асалоды, рабіна дае прыбытак. Яе ягады, як вядома, карыстаюцца попытам. Нарыхтоўку вядзе не адна арганізацыя. Збіральнікам жа плацяць надарна. З-за гэтага падчас і цярпліва дрэўцы. Так, у Асіповічах ля завод аўтаагрэгатаў, у раёне электрасетак і ў іншых месцах скваліныя людзі не толькі пазывалі ягады, але і намілавацца паламалі галі. Не ведаю, ці дадуць панішчаныя дрэвы гэты ж шодны ўраджай ягад у наступным годзе.

Няўжо з-за грошай трэба губіць прыгажосць?

Іван СЦЯПУРА.

Калектыву школьнага ансамбля "Вячоркі" з мазырскай СШ № 2 рыхтуецца адзначыць сваё пяцігоддзе. За гэты час юныя артысты выступілі ў Маскве, Гомелі, вядома, не раз — перад сваімі землякамі. А сёлета пабывалі ў Германіі. З'явіўся ансамбль пасля адкрыцця ў школе этнаграфічнага музея. Стваралі яго дзеці пад кіраўніцтвам педагога Волгі Паўлаўны Кудрыцкай. Сабраўшы нямалацікавыхэкспанатаў, яны вырашылі, што добрым дапаўненнем ім стане народная песня.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БЕЛІНФАРМ.

ГАРЧЫЧНІК

Браты БАРОЎКІ

Абачлівы

— Абачлівы чалавек наш Ан-
тось.
— Што ж ён зрабіў?
— Як жаніўся, дык выйбраў,
каб нешта маладзейша была.
— Наошмат?
— Дзяцель задаваў.

Разбярэцца

— Значыць што-кальвек, Альж-
бета.
— Я ўжо, Марыя, пераблы-
така, дзе прадаў у мяне, дзе хлу-
ся.
— Гавары на парадку, а разбяр-
рася.

Веру ў Бога

— Веру ў тых, дзе Язэн, у Бога,
у царкоўнах.
— Дайце гэта было, Сцяпа. І
веру, і хадзіць, бо вельмі ўжо
красна пападня была.

Сум

— Штосьці ты нейкі сумны
ходзіш. Захварэў?
— Не.
— Чаму прыхада?
— Не.
— У камінізіроўку не пусцілі?
— Не.
— Што ж тады здарылася?
— Дырэктар з работы зніў.
— Такой бяды — нова будзе.
— Ужо ёсць. Але гэты ў шах-
маты не гуляе.

Крыўда

— Крыўда дырэктара
пакрыўкавалі дырэктара
за некалькі аднагоў да людзей.
— Крыўда дырэктара.
— За каго вы мяне прымаеце?
— Каго ж аднагоў? 3 кім не
прымаеце? 3 кім не выліўце?

— Што, і вяснішчэ? — здзіўлена
актыўка ў агулях на
прыгожым тварыку.

— Абавязкова, абавязкова!
— Дык вы ж... — дзяўчына папярхнулася,
зняла акіяры, чамусьці
доўга, не міргаючы, ўглядзлася ў Цюлькіна.
— Не якіх "вы ж"! Не запішыце — буду
скардзіцца! Я — Цюлькін.
— Зможаце? Бы, а баць, новенькая?
— Ага.
— Таму запішыце прозвішча.
— Запішыце: Цюлькін.
— Восе-восе!

Дзяўчына ўстае, падышла да Цюлькіна,
памацала яго.
— Дык вы ж жывіце! — ледзь не
жухнула яна.

— Так, так, жывіце. І пакуль жыву,
то павінен усюды пабываць, усю
паспываць і паспываць. Запішыце, запішыце!
Не будзем псаваць адносна. Яны таксама
магу спатрабіцца. Магчыма на ўвазе.
— Я хачу вам сказаць, што я толькі
пералічыў на чыстаці.
— Дзяўчына зусім, здаецца, страціла
раўнавагу пад напорам Цюлькіна.
— Спіс складаў бяз мяне... Я ж
новенькая. Я ж не ведаю, хто ў вас тут...

Цюлькін хітра ўсміхнуўся, дэкануўся
да пляча дзяўчыны, па-зможнаму
запавядаў.

— А вы, шануючы, ўлішце. Або
дзішчыне. Няма такой паперы,
каб на ёй не хадзіла месца для
маёй персони. Х-ха-ха!

— Ну як хочаце? Запішыце! — не
вытрымала дзяўчына і рашуча
вывела на паперу прозвішча Цюлькіна.
— Калі вы так хочаце —
атрымаеце! Больш пытанняў няма?

— Дзякуй, дзякуй, дзякуй, вось і
цудоўна, вось і хораша, што мы
з вамі знайшлі агульную мову...
Цюлькін памахаў на развітанне
дзяўчыне.

Назаўтра быў з'езд дэлегатаў
творчага Саюза, дэлегатам
якіх з'яўляўся (не выбралі б толькі Цюлькіна)
і ён. Старшынстваючы
папрасіў ушанаваць памяць тых,
каго не стала за справядлівае
перыяд, хвіліннае маўчання. Калі
назаўтра бы прозвішча Цюлькіна, а ў
спісе яго было апошнім, па
зале прайшоў шумок — дэлегаты
зауважылі, пачалі шукаць
начальніка Цюлькіна.

Цюлькін жа сядзеў чыровы, бы
памідор. Першы раз не туды
запісаўся. Трэба ж так прамакнуцца.

Хто з іх глухі

— Куды выйбывае?
— Не чуо.
— Што выслышце?
— Не чуо.
— Ці не згукнуў? Хвары?
— Не чуо.
— А я хачу з табой на кілішкі
зрабіць.
— А ў чые грошы ёсць? —
— Не чуо.

Прыгожы кот

— Прывабілі ў вас кот.
— Прыгожы. Мышы і тыя з ім
зудзілі.

Піла

— Во, у мяне дык піла!
— Прабуй!
— Кажу ж.
— Зайздросціва, а маю, халера,
дык цяжэй трэба.

Разлік

— Нашто прадаваў сабаку,
калі іхавалі?
— Мой сабака не дурны, усё
роўна дадоў прыраўняў.

Са сходу

— Наошмат ты крыўкаваў
начальства?
— Не разумее пытання.
— Я кажу, небяспечна сачы
сук, на якім сядзіш.
— А я застрашаны.
— Чым?
— Вышэйшым начальствам.
— Значыцца, як адсячеш, будзе
дзеш вісць?
— Не, сяду ў крэсла.

Гэта добра!

— Якія грошы, такі і тавар.
— Гэта добра! Я табе ў два
разы танней заплачу.

П'е з каўша

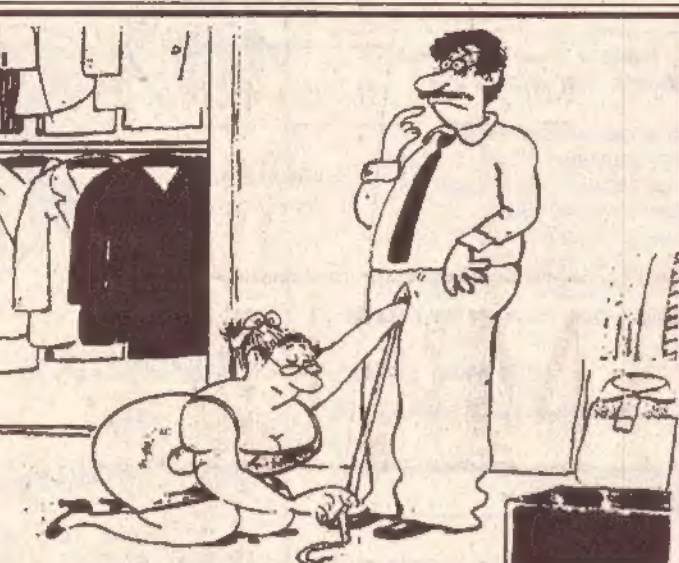
— Знаў, Антось, сеў на косяк?
— Я ж п'ешу, дзед Базыль.
— Ды не, каб сёння едзе, хоць
ледзь паўзе.
— Што ў каўзе ў галаве?
— Хто ж можа гарэць п'е, той
можа не жыць.
— А ты сам, дзед, п'іў?
— П'ю і п'ю.
— Чаму ж тады ўжо дзевяты
дзесатка размяняў?
— Бо я — добрая душа, п'ю з
каўша.
— Ого! Я кілішкі і то — хва-
ры, кілішкі.
— Застаўся жывым.
— Дзе ж грошай на сталкі
браць?
— А ты п'і тое, што кароўка
даець!

Запрашае

— Што чытаеце вы мысліце,
п'яны скажа.
— Пойдзем тады, браце, па
чары якой "зробілі".

Не ўнаравіў

— Пачынаў. Муж прышоў з
работы, і жонка, зірнуўшы на
яго, пачынае ўдаляць.
— Што ты надзеўся, любі,
як жаба на карчы?
— 3 дырэктарам не падаваў.
— 3-га чаго?

Васіль ТКАЧОЎ

Прамакнуўся

Гумарэска

Цюлькіна хлебам не кармі, а дай куды-небудзь запісацца. Ну,
напрыклад, фарміруюцца турыстычныя групы — вядома, за кошт
прафсаюза або добрага спонсара — Цюлькін тут як тут.
— Запішыце! Вы запісалі? Дайце глянуць на ўласныя вочы, бо каму
і дзяржава, то ім, шануючы, — Цюлькін насавуў на пераносцы
пукатыя акіяры, падышоў да іх папярку, а зняшоўшы там сваё
прозвішча, ладзіў, усміхаўся. — Во чацвер бачу. А куды, не
падкажце, заўтра будзе запіс?

Атрымаўшы інфармацыю, Цюлькін з'яўляўся ў п'ятрыбны час акра-
з у тым кабінце, дзе і трэба было быць.

— Запішыце! Я — Цюлькін! — пераступіўшы парог, заўважыў ён.
— Ведаем, ведаем, — раздражнёна адказаў яму.

І запісаў. Не прамію (гэтак, бо не запішы толькі Цюлькіна —
лічыму будзе на ўласны белы свет), на дэфіцыйны тавары (было і
такое), на гуманітарную дапамогу (пацярпеў сцяпа — з працягнутай
рукай, а цяпер, дарэчы, сам дзеліць усю розную драбязь, недзе
непазрэбную там...) і яшчэ шмат куды.

У той дзень таксама некуды запісаўся. Куды — Цюлькін не ведаў,
і гэта здарылася ўпершыню, калі ён не быў у курсе справы.
— Запішыце! — з'явіўся важнай персонай Цюлькін у п'ятрыбным
кабінце. — Я — Цюлькін!

— Што, і вяснішчэ? — здзіўлена
актыўка ў агулях на
прыгожым тварыку.

— Абавязкова, абавязкова!
— Дык вы ж... — дзяўчына папярхнулася,
зняла акіяры, чамусьці
доўга, не міргаючы, ўглядзлася ў Цюлькіна.

— Не якіх "вы ж"! Не запішыце — буду
скардзіцца! Я — Цюлькін.
— Зможаце? Бы, а баць, новенькая?
— Ага.
— Таму запішыце прозвішча.
— Запішыце: Цюлькін.
— Восе-восе!

Дзяўчына ўстае, падышла да Цюлькіна,
памацала яго.
— Дык вы ж жывіце! — ледзь не
жухнула яна.

— Так, так, жывіце. І пакуль жыву,
то павінен усюды пабываць, усю
паспываць і паспываць. Запішыце, запішыце!
Не будзем псаваць адносна. Яны таксама
магу спатрабіцца. Магчыма на ўвазе.
— Я хачу вам сказаць, што я толькі
пералічыў на чыстаці.
— Дзяўчына зусім, здаецца, страціла
раўнавагу пад напорам Цюлькіна.
— Спіс складаў бяз мяне... Я ж
новенькая. Я ж не ведаю, хто ў вас тут...

Цюлькін хітра ўсміхнуўся, дэкануўся
да пляча дзяўчыны, па-зможнаму
запавядаў.

— А вы, шануючы, ўлішце. Або
дзішчыне. Няма такой паперы,
каб на ёй не хадзіла месца для
маёй персони. Х-ха-ха!

— Ну як хочаце? Запішыце! — не
вытрымала дзяўчына і рашуча
вывела на паперу прозвішча Цюлькіна.
— Калі вы так хочаце —
атрымаеце! Больш пытанняў няма?

— Дзякуй, дзякуй, дзякуй, вось і
цудоўна, вось і хораша, што мы
з вамі знайшлі агульную мову...
Цюлькін памахаў на развітанне
дзяўчыне.

Назаўтра быў з'езд дэлегатаў
творчага Саюза, дэлегатам
якіх з'яўляўся (не выбралі б толькі Цюлькіна)
і ён. Старшынстваючы
папрасіў ушанаваць памяць тых,
каго не стала за справядлівае
перыяд, хвіліннае маўчання. Калі
назаўтра бы прозвішча Цюлькіна, а ў
спісе яго было апошнім, па
зале прайшоў шумок — дэлегаты
зауважылі, пачалі шукаць
начальніка Цюлькіна.

Цюлькін жа сядзеў чыровы, бы
памідор. Першы раз не туды
запісаўся. Трэба ж так прамакнуцца.

БУДЗЕМ ЗДОРОВЫЯ

Чысціня — залог бяспекі

У Мінску склалася небяспечная
ситуацыя ў сувязі з захвор-
ваннем карастай. Таму важна
ведаць, які змагач з гэтай
бядой і якія прафілактычныя меры
неабходны прымаць супраць яе.
Захворванне часта звязана
з нехайнасцю і
неабавязковым бытам. Але гэта
не зусім да. Заражэнне можа
адбыцца і пры добрых бы-
товых умовах. Адной з прычын
з'яўлення тое, што большасць
населенства не ведае прыкмет
хваробы і якім шляхам адбыва-
ецца заражэнне.

Кароста — заразнае па-
разітнае захворванне скуры,
узбуджальнікам якога
з'яўляецца карослевая клішчы.

Трапіўшы на скуру чалавек
пасля ападання, самца
гнучу, а самкі карослевая
клішчы замацоўваюцца на па-
верхні эпідэрмісу і праклада-
юць так званы карослевыя ха-
ды. Яны аддаюцца ялі, з
якіх утвараюцца лічынкі, а за-
тым клішчы. Цыкл развіцця
карослевых клішчы ад ялі да до-
раслай асобіны складае ад 14 да
21 дня. Самка клішчы жыве ка-
ля двух месяцаў і за гэты час
адкладае да 30 ялі. Да моман-
ту яе гібель ужо маецца вялікая
колькасць новых пакаленняў
паразітаў. Па-за скуры чалавек
карослевая клішчы гнучу
пражыць 3-5 дзён.

Заражэнне часта адбываецца
ва ўмовах цеснага кантакту:
у сямейным коле, а таксама
паміж палымі партнёрамі, але
магчымы таксама і шлях зара-
жэння праз пасцельную
білізну, акор карыстаўся хва-
ры. Яны пазны тэрмін захво-
рае на сабе жывыя клішчы і таму
без тэмпэратурнай апрацоўкі ў
прыдзілі ён негата карыстацца.
Такі шлях заражэння магчымы
пры парушэнні санітарна-
гігіенічных правіл у чыгуначных
вагонах, гасцініцах.

Заражэнне можа адбыцца і
праз прадметы, якімі кары-
стаўся хворы (ручнік, махавік,
адзенне, палічаты і інш.). Кар-
ослевая клішчы перадаецца і
праз пісьмовыя прылады, спар-
тыўны інвентар, цацкі. Можна

заразіцца ў лазнях, душавых,
у якіх не выконваюцца неабходны
санітарныя рэжым. Здаровыя
выпадкі заражэння ад свайго
жывёліны (сабакі, кошы, кань,
кавы і інш.), а часам і ад дзікіх
жывёлін (ваўкі, лісы, ваўкі і
інш.) і птушак.

Ад моманту заражэння да
з'яўлення прыкмет захворван-
ня пры заражэнні сваямі кар-
ослевая клішчы, праходзіць
некалькі гадзін, а пры зара-
жэнні лічынкамі — каля двух
тыдняў.

Асноўнымі прыкметамі за-
хворвання з'яўляюцца: моцны
сверб, які ўзмацняецца вечарам
і ноччу, карослевая хады, ву-
зельнікі і пухірыстыя высы-
панні, расчысы.

Лакалізацыя каросты даволі
тыповая і характарызуецца па-
ражэннем кісці (асабліва
міжпальцавых складак, на па-
верхні прамяжына-запясцевых і
лоццевых атбіах, прыдэ-
натурнай паверхні бедраў, пры-
дэ-бакавых паверхняў груд-
ной клеткі, жывата, пахвы,
галады, а таксама малочных
залоз у жанчын і палых органаў
у мужчын). У дарослых звычай-
на няма высыпання на твары,
шы, валаснай частцы галавы,
паміж палаткамі. У дзяцей пера-
жэцтва любі ўчастак скуры.

Псеўдакароста (атыповая
форма) узнікае пры заражэнні
карослевымі клішчамі жывёлін і
птушак. Інкубацыйны перыяд —
некалькі гадзін. Клішчы толькі
кусаюць і выклікаюць моцны
сверб, але не пранікаюць у ску-
ру і не ўтвараюць хадоў. Высы-
панні асіметрычныя, ла-
калізацыя на адкрытых павер-
хнях цела, якія сутыкаліся з хва-
рой жывёлінай, уяўляюць сабой
пламы ярка-чырвога колеру,
вадыры, болы, пакрытыя кры-
ваваймі коркамі. Ад чалавек чав-
леву хвароба не перадаецца.

Часам узнікае паражэнне
скуры ў чалавек пры ўкусе пуг-
заты клішчом ("збожжавы
караста"). Клішчы трапляюць на
скуру пры кантакце са збож-
жам, радзей пылам,
інфіцыраванымі клішчы і
выклікаюць пераважна на ску-
ры тулава і шыі з'яўленне

Час падпісання ў друк:
па графіку — 19.20, падпісана — 19.20.
М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Індэк 63129. Зах. 126.
Тыраж у лістападзе 49 695,
на суботах-50 695.

Г.ГРЫШЭЛЬ,
урач гарадскага Цэнтра
здораўя.

КУЛЬТУРНЫЯ АДПАСЧЫНАК

Альтэрнатыўны тэатр

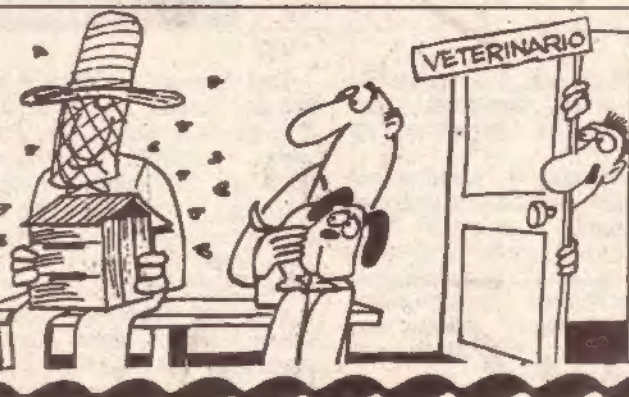
4 спектаклі.
"Яго сны". Манасцельскіх па кнізе "Тайнае
жыццё Сальвадора Далі, напісанае ім самім".
Паставіўшы і сцэнічныя кампазіцыя — Віталь Ка-
пелішчы.

28 лістапада.
"Клас-клуб-рэспубліка". Рок-аб'ект у
альтэрнатыўнага тэатра. Сябры з Рэспі ў гасцях у
"Крамлі". У праграме "Бітэйкер" (Масква), "Ліліс
Трубішчы" (Мінск). На заканчэнне вечарыны —
літаратурнае рытм-энд-блос "Крамлі".

Тэатр сатыры і гумару

"Хрыстафор"

3 спектаклі.
Культурна-гумарыстычнае мерапрыемства, "Павод-
ле напярэвараных дзянь, Мінск заснаваны ў 1087 годзе".
3 гэта часу яму вельмі не шчыра. 3 аднаго боку ён

Вясёлая хвілінка

У кабінет урача жанчына прыводзіць маладога чалавека і, сароме-
чыцца, гаворыць:
— Гэта мой зяць. Я маюча яго ўдарыла пательняй.
Доктар аглядае хворца, потым пытае:
— Як жа вы маглі з такой сілай ударыць мужа вайшай дакці?
— Справа ў тым, што, калі я яго ўдарыла тры дні таму, ён яшчэ не
быў мужам майёй дакці!

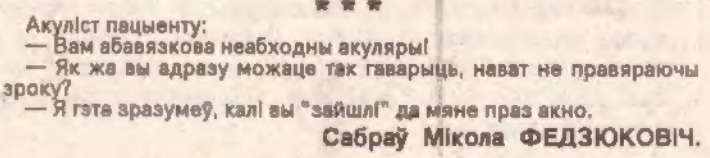
У вядомага кампазітара спыталі:
— Якое паўчужыё перажываеце, калі чуеце, што вам пры жыцці
будзе паставлены помнік?
— Магу толькі сказаць, што я пачаў глядзець на галубоў зусім з
іншага боку.

На сустрэчы са студэнтамі каледжа Марка Тэвэна спыталі:
— Ці можаце вы жыць і не п'яць?
— Натуральна, на магу. На якія ж грошы я тады буду жыць?

Вядомы беларускі пісьменнік Янка Маўр спыніўся да дошкі аб'яў.
Ён не змог разабраць ні радка, таму што забіў дома акіяры.
— Прашу вас, прачытайце, што тут напісана, — папрасіў ён незна-
мага мужчыну, які стаў побач.
Даручце, — адказаў той, — але я гэты ж пакрыўджаны лёсам,
які вы. Я таксама не ўмею чытаць.

Акуліст пацвердзіў:
— Вам абавязкова неабходны акіяры!
— Як жа вы адразу можаце так гаварыць, нават не правяраючы
зрок?
— Я гэта разумею, калі вы "зайшлі" да мяне праз акно.

Сабраў Мікола ФЕДЗЮКОВІЧ.

Малюнак В.САКОВІЧА.

ХАТНІ ЭКРАН

■ 24, чацвер

Беларускае

тэлебачанне

8.00. Навіны.
8.10. Піль хвілін на жарты.
8.15. Дайджэст.
8.25. "Мая каханне, мой смутак".
9.05. Канцэрт групы "Чай Ф".
10.25. "Комікі".
11.25. "Бімбам".
11.55. "Дыназаўрыкі".
12.30. "Джон Рос".
13.05. "Пасля 2000 года". Д/ф.
14.00. "Крок". "Карамболь". Група
"Брама".
14.30. Мультиролі.
14.45. "Зорка з зоркае гаворач".
15.00. "Абразы". Д/ф.
15.10. ТБ-школа. Населенства Бел-
русі.
16.40. "Бімбам".
17.00. Навіны.
17.10. "Мая каханне, мой смутак".
18.10. Навіны (рэдацыя).
18.35. Навіны 20-00.
19.10. Урок Беларускай мовы.
19.25. Сустрэчы ў Ашмянскай шко-
ле-інтэрнате.
20.05. Канцэрт.
20.10. Спартыўныя навіны.
20.30. Піль хвілін на жарты.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сувету.
22.50. "Комікі".
23.05. "Крок". Задача з некалькімі
неадзінадушчымі.
23.55. Ніка.
0.10. Дайджэст.
0.20. Рэка "Славянскага базара-94".

Канал "Астанкіна"

7.00. Рэка "Славянскага базара-94".
8.00. "Тона Дымажы".
8.25. "Дыкая Роза".
9.00. Баскетбол. Чэмпіянат Еўропы
сарад клубу. Мужчыны. ЦСКА-П-
нішнінскі (Гродно).
9.15. "ХХ стагоддзе".
14.25. Хроніка дэзавога жыцця.
14.30. Гульні па правілах.
14.45. Дэталёвыя прадстаўленні.
15.00. Мультиролі.
15.30. На бэйлі ў Палупушкі.
16.30. Канцэрт.
18.20. "Энел і рабыні".
18.50. Свет сні.
19.00. "Да 18 спарыўна".
19.30. Чалавек і закон.
19.45. "XX стагоддзе".
19.50. Галына Ні.
19.55. "Дыкая Роза".
19.55. Праграма 3.Рэзанава.
19.55. Добры ноч, малышы!
20.00. "Славянскага базара-94".
21.00. Лато "Міны".
21.30. "Альфіра Шінікі і яго сёбры".
Д/ф.
22.20. "Міф пра Леаніда".
0.05. Пра-экспрэс.

Канал "Расія"

7.30. Час дэталёвых людзей.
8.00. Навіны 20-00.
8.25. Кліп-анімацыя. М.Шуфуніскі.
8.30. Паліт.
8.40. Весты куры.
8.55. Зусім сакрэты.

Канал "НТБ"

17.00. Мультиролі.
17.25. "Славянскі вайны. Устан Чар-
чыль: уласная вайна".
18.00. 21.00. Сёбры.
18.35. Тэлеканал дэталёвы.
19.15. "Джэк Рым: знак гонару" (ЗША).
21.35. "Дэканілі і паміры". 4-я
сэрыя.
22.00. "Славянскі вайны".
22.10. А.Сакурэў. "Выратулі і заха-
ваў".

8-ы канал

18.00. "Алі Баба і сорах раз-
бойнік".
18.55. "Ад Крымскага броду да Тры-
умфальнага вяртання". Д/ф.
19.20. "Марона Клар".
20.10. БАНТ. "Рэспубліка".
20.15. Да ведама.
20.40. "Шанцы".
21.30. Спуды "БМ": "Квадрат".
21.50. "Першая сустрэча, апошняя
сустрэча".

■ 25, пятніца

Беларускае

тэлебачанне

8.00. Навіны.
8.10. Піль хвілін на жарты.
8.15. Дайджэст.
8.25. "Кочны дом".
8.40. Аўта-парк.
9.00. ТБ-школа. "Населенства Бел-
русі".